

การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด
จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R

Solid Waste Management of Nongkapu Subdistrict Administrative
Organization, Banlad District, Phetchaburi Province,
in Accordance with 3R Principle

เอกรัตน์ เลิศอาวาส¹ นิตยา สินเฮา²
Eakkarat Loetawas¹ Nittaya Sintao²

¹⁻² หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

¹⁻² Master of Political Science, Stamford International University

บทคัดย่อ

Received: March 22, 2018

Revised: June 15, 2018

Accepted: June 18, 2018

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R (2) ศึกษาปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R (3) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลระหว่างปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยกับการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนในตำบลหนองกะป๋และตำบลห้วยซ้อง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 130 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านผู้นำชุมชน ด้านพฤติกรรม ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย

2. การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R ในภาพรวมมีการจัดการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการลดการใช้ (Reduce) ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) และด้านการใช้ซ้ำ (Reuse)

3. ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

คำสำคัญ : การจัดการขยะมูลฝอย, องค์การบริหารส่วนตำบล, หลักการของ 3R

Abstract

This research aimed to (1) study the level of Solid waste management of Nongkapu Subdistrict Administrative Organization, Banlad District, Phetchaburi Province, in Accordance with 3R Principle. (2) study the factors of Solid waste management of Nongkapu Subdistrict Administrative Organization, Banlad District, Phetchaburi Province, in Accordance with 3R Principle. (3) study the causal relationship between solid waste management factors and solid waste management of Nongkapu Subdistrict Administrative Organization, Banlad District, Phetchaburi Province, in Accordance with 3R Principle. The Sample in the study were 130 households in Nongkapu Subdistrict. The data were analyzed by means of descriptive statistics such as percentage, mean, standard deviation. As for the inferential statistics Chi-square and Multiple regression analysis were performed.

The results of the study found that (1) The management of solid waste management factors of Nongkapu Subdistrict administrative organization, Banlad District, Phetchaburi Province was at high level on average sorting as cognition, community leaders, behavior, Information perception and participation in the solid waste, (2) The management of solid waste management of Nongkapu Subdistrict administrative organization, Banlad District, Phetchaburi Province, in accordance with 3R principle, showed high level on average sorting as reduce, recycle, and reuse, 3) Solid waste management had statistically causal relationship with solid waste management of Nongkapu Subdistrict administrative organization, Banlad District, Phetchaburi Province, in Accordance with 3R Principle at the .05 level.

Keywords : Solid waste management, Subdistrict Administrative Organization, Accordance with 3R Principle

ความสำคัญและปัญหา

มลพิษจากขยะมูลฝอย เป็นหนึ่งในปัญหาลิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ถือว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของชุมชนเกือบทุกแห่ง ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และการขยายตัวของชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งค่านิยมด้านการบริโภคที่เปลี่ยนไป ซึ่งมีการผลิตสินค้าในรูปแบบต่าง ๆ ให้เลือกมากมาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ทำให้มีการผลิตขยะเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ปริมาณขยะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่พื้นที่สำหรับใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยมีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการกำจัด อาจมีข้อจำกัดด้านงบประมาณ บุคลากรที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการที่เหมาะสม และในบางพื้นที่ที่ยังไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยรองรับ ทำให้มีการกำจัดที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาล จึงก่อให้เกิดปัญหามลพิษด้านสิ่งแวดล้อม เช่น มีภูมิทัศน์ที่ไม่สวยงาม เป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงนำโรคต่าง ๆ ส่งกลิ่นเหม็นจนเป็นเหตุรำคาญ เป็นแหล่งแพร่กระจายของสิ่งสกปรก เชื้อโรคและสารพิษต่าง ๆ ไปสู่แหล่งน้ำและพื้นดินใกล้เคียง ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ (วีรกาล อุบนันท์, 2556, น.1)

สำหรับแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย โดยเน้นการป้องกันมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยส่งเสริมการดำเนินการตามหลัก 3 R ได้แก่ การลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) โดยเริ่มที่การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง และจัดให้เกิดกระบวนการนำกลับไปแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ การทิ้งขยะมูลฝอยรวมกันจะทำให้เกิดการปนเปื้อนสกปรก ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้หรือถ้าได้แต่คุณภาพต่ำ และต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำความสะดวกค่อนข้างสูง (กรมควบคุมมลพิษ, 2555)

ด้วยเหตุนี้จึงมีการศึกษาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีตามหลักการ 3R ซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน และในปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวยังประสบปัญหาด้านขยะมูลฝอย และยังไม่มีการศึกษาปัญหาและแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างจริงจัง รวมทั้งยังไม่มีศูนย์กลางเก็บรวบรวม คัดแยก เก็บขน และกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาล โดยส่วนใหญ่แล้วประชาชนหรือหน่วยงานในพื้นที่จะเป็นผู้เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไปกำจัดเอง ซึ่งการกำจัดขยะมูลฝอยโดยการนำไปกองไว้เพื่อให้เกิดการย่อยสลายเองตามธรรมชาติ ทำให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค ขยะมูลฝอยมีสภาพกระจายไม่ทั่วถึง และอาจมีแก๊สจากการหมักซึ่งมีกลิ่นเหม็น หรือบางพื้นที่เลือกวิธีการกำจัดแบบเผา ซึ่งก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศตามมาด้วย ทำให้การดำเนินการลดและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยไม่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ด้วยเหตุผลที่แสดงความสำคัญและความจำเป็นเรื่องที่ศึกษาดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่อง การจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการ 3R เพื่อให้ปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยลดลง ทำให้เกิดการใช้ซ้ำในสิ่งที่ยังใช้ได้อย่างถูกวิธี รวมทั้งเพิ่มมูลค่า และจูงใจให้เกิดความร่วมมือในการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อรวบรวมไปขายเพื่อนำกลับมาแปรรูปใหม่ ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่เพื่อลดภาระหรือผลกระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม และปริมาณขยะมูลฝอยลดลงในภาพรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R

2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยกับการจัดการขยะมูลฝอย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยในการจัดการขยะมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 3R

ขยะมูลฝอย หมายถึง สิ่งของที่เสื่อมสภาพจากการหมดอายุการใช้งานหรือไม่ต้องการใช้แล้ว ทั้งที่มาจากครัวเรือน ที่พักอาศัย สถานที่ประกอบธุรกิจการค้า รวมถึงประชาชน มลพิษทางสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 3R

กรมควบคุมมลพิษ (2555, น.10) ขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่ยังไม่มีระบบเก็บรวบรวมและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักวิชาการ ส่วนใหญ่กำจัดด้วยวิธีการเผากลางแจ้ง หรือนำไปทิ้งในบ่อดินเก่าหรือบนพื้นที่ว่างต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมรอบข้างได้โดยง่าย

การลดปริมาณขยะมูลฝอยโดยใช้หลักการ 3R ดังนี้ (1) การใช้น้อยหรือลดการใช้ (Reduce) โดยการใช้เท่าที่จำเป็น หลีกเลี่ยงการซื้ออย่างฟุ่มเฟือย เลือกใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานสูง สิ่งสำคัญในการลดปริมาณขยะมูลฝอย คือ การคิดก่อนซื้อสินค้า เช่น เมื่อจะซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ควรพิจารณาว่าสิ่งนั้นมีค่าความจำเป็นมากน้อยเพียงใด หากจำเป็นต้องซื้อควรพิจารณาว่าหลังการใช้สินค้านั้นแล้ว บรรจุภัณฑ์ที่เหลือสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำหรือนำมาแปรรูปใช้ใหม่ได้หรือไม่ (2) ใช้ซ้ำ (Reuse) โดยนำสิ่งของที่ใช้งานไปแล้ว แต่ยังสามารใช้งานได้ มาใช้อีกให้คุ้มค่า บำรุงรักษาสิ่งของนั้น ๆ ให้มีอายุการใช้งานนาน ๆ หรืออาจจะนำไปให้ผู้อื่นใช้ต่อหรือบริจาคได้ เช่น บรรจุภัณฑ์ขวดแก้ว กล่องกระดาษ ถังพลาสติก เสื้อผ้า ของเล่น เป็นต้น (3) รีไซเคิลหรือแปรรูปใช้ใหม่ (Recycle) บรรจุภัณฑ์บางประเภทอาจจะใช้ซ้ำไม่ได้ เช่น กระป๋องอะลูมิเนียม หนังสือเก่า สมุดโทรศัพท์ ขวดพลาสติก ซึ่งแทนที่จะนำไปทิ้ง ก็รวบรวมนำมาขายให้กับชาเล้งหรือร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งไปโรงงานสำหรับแปรรูป เพื่อนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

จากแนวคิดการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 3R สรุปได้ว่า การดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยกำหนดแนวทาง ทิศทางในการดำเนินงาน และการจัดสรรงบประมาณโดยใช้รูปแบบศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยร่วมกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นการแก้ไขปัญหาผลกระทบอันเนื่องจากการจัดการขยะในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพและถูกหลักสุขาภิบาล สามารถช่วยแก้ไขปัญหามลพิษจากการขาดแคลนสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชนขนาดเล็ก และยังประหยัดงบประมาณบุคลากร พื้นที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยทั้งนี้เพื่อคุณภาพชีวิตและสุขอนามัยของประชาชน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนของหมู่บ้านในเขตตำบลหนองกะป๋ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1,606 ครัวเรือน จำนวนประชากร 5,392 คน (รพ.สต.หนองกะป๋และห้วยซ้อง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ณ เดือนพฤษภาคม 2560)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนของตำบลหนองกะป๋และตำบลห้วยซ้อง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้สูตรในการคำนวณของ Samuel B. Green, (1991, pp.499-510 อ้างใน ณัฐพล ชันธิไชย, 2557, น.143) ตามสูตร $n \geq 50 + 8(m)$ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 คน

$$\begin{aligned}
 n &\geq 50 + 8(m) \\
 n &= \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง} \\
 m &= \text{จำนวนตัวพยากรณ์ (Predictors)} \\
 \text{แทนค่าในสูตร} \quad m &= 10 \\
 n &= 50 + 8(10) \\
 n &= 130
 \end{aligned}$$

การสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability) แบบสัดส่วน (Proportion) ซึ่งแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

หมู่ที่	จำนวนประชากร (คน)		กลุ่มตัวอย่าง (คน)
	ชาย	หญิง	
ตำบลหนองกระป๋			
1	246	265	12
2	225	257	12
3	169	178	8
4	164	195	9
5	301	354	16
6	299	330	15
7	184	186	9
8	194	178	9
9	223	238	11
ตำบลห้วยซ้อง			
1	136	134	7
2	118	131	6
3	347	340	16
รวม	2,606	2,786	130

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ

1. ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
2. ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของเบนจามิน เอส บลูม (Bloom B.S, (Bloom B.S,1972) พฤติกรรมของสกินเนอร์ (B.F. Skinner: 2558) การมีส่วนร่วมของโคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของแคทซ์กับลาซาร์สเฟลด์ (Katz and Lazarsfeld, 1998) และ ผู้นำชุมชนของ เฟรด อีเฟดเลอร์ (Fred E. Fiedler: 1982)

ตัวแปรตาม คือ

การจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการของ 3R ได้แก่ การลดการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) และ การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถาม จำนวน 130 ชุด แบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับการศึกษา (4) อาชีพ และ (5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ (1) ความรู้ความเข้าใจ (2) พฤติกรรม (3) การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย (4) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และ (5) ผู้นำชุมชน จำนวน 23 ข้อ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นการสอบถามระดับการปฏิบัติ ใช้แบบมาตราประเมินค่าของ ลิเคิร์ท สเกล (Rating Scale) แบ่งมาตราส่วนประมาณค่าตีความหมายออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการของ 3R ได้แก่ (1) การลดการใช้ (Reduce) (2) การใช้ซ้ำ (Reuse) และ (3) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) จำนวน 15 ข้อ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นการสอบถามระดับการจัดการ ใช้แบบมาตราประเมินค่าของลิเคิร์ท สเกล (Rating Scale) แบ่งมาตราส่วนประมาณค่าตีความหมายออกเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การนำแบบสอบถามไป (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้ค่าความเชื่อมั่น = 0.949

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 ชุด และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบ มาตรตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ แล้วมาลงเลขรหัส (Code)
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อคำนวณค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบคำถามให้ตรงตามประเด็นที่ต้องการ และวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการวิเคราะห์มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเขียนข้อเสนอแนะ

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้องในการวิเคราะห์ข้อมูลและเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยแบ่งสถิติออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอย และการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการของ 3R ในพื้นที่ตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ ค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสถิติ ไคสแควร์ (Chi-Square Test) และปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
3. ส่วนข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้รวบรวม แล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 130 คน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 – 50 ปี มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีอาชีพเกษตรกร และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 9,001 – 15,000 บาท
2. ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านผู้นำชุมชน ด้านพฤติกรรม ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย
3. การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R ในภาพรวมมีการจัดการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการลดการใช้ (Reduce) ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) และด้านการใช้ซ้ำ (Reuse)
4. ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านพฤติกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านผู้นำชุมชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการของ 3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R

ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอย	การจัดการขยะมูลฝอยตามหลักการ 3R			
	ด้านการลด	ด้านการใช้ซ้ำ	ด้านการนำ	ภาพรวม
	การใช้ (Reduce)	(Reuse)	กลับมาใช้ใหม่ (Recycle)	
1. ความรู้ความเข้าใจ	0.491***	0.452***	0.522***	0.576***
2. พฤติกรรม	0.363***	0.341***	0.337***	0.345***
3. การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย	0.659***	0.636***	0.628***	0.718***
4. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.739***	0.617***	0.580***	0.688***
5. ผู้นำชุมชน	0.677***	0.431***	0.502***	0.603***
รวม	0.741***	0.624***	0.649***	0.742***

หมายเหตุ * $p \leq 0.05$ ** $p \leq 0.01$ *** $p \leq 0.001$

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R ด้านอายุ ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัลยาณี อุปราสิทธิ์ (2558) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม การจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลสันโป่ง อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกรินทร์ กลิ่นหอม (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความรู้ ทักษะและ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอมะจัน จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่แตกต่างกัน

ปัจจัยในการจัดการขยะมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R พบว่า ปัจจัยในการจัดการขยะมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะปุ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยในการจัดการขยะมูลฝอย ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านพฤติกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านผู้นำชุมชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกับการจัดการขยะมูลฝอย ตามหลักการ 3R อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้ประชาชนทราบ ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย จึงร่วมมือกันคัดแยกขยะก่อนทิ้ง หลีกเลี่ยงการใช้ถุงพลาสติก โฟม ใช้ถุงผ้า ตะกร้า มาซื้อสินค้า ส่งผลให้ประชาชนสามารถจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติพงษ์ กาทอง และดนัย ไทยดี (2552) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และประเภทช่องทาง

ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย โดยความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและประเภทช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ โทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรมีการให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประชาชนจะได้รับทราบถึงการเข้าร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี
2. องค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายการจัดการขยะมูลฝอยอย่างชัดเจน โดยให้ร่วมคิดวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน เพื่อนำมาวางแผน และนำไปสู่การพัฒนาตามความต้องการของประชาชนต่อไป
3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเป็นผู้ดำเนินการแก้ปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอย เพื่อลดปริมาณขยะอย่างจริงจัง
4. ควรมีกิจกรรมการให้ประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบและศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวม
2. ควรศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกะป๋อ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี ตามหลักการของ 3R โดยการวิจัยคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2555). *การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน*. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2560, จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/waste_garbage.html#s1.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับพื้นที่และแผนดำเนินงาน). กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กัลยาณี อนุปราชิต. (2558). *พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลสันป่า*. อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- จิตติพงษ์ กาทอง และ ดนัย ไทยดี. (2552). *พฤติกรรมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐพล ชันธิไชย. (2557). บทวิจารณ์บทความ Green. S.B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis?. *Multivariate Behavioral Research*, 26, 499–510.
- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 1) 2535. (2535). ราชกิจจานุเบกษา. นโยบายสาธารณสุข.
- วีรกาล อนุพันธ์. (2556). *แนวทางการกำจัดขยะมูลฝอยแบบมีส่วนร่วม ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนยอ อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา*. (ปัญหาพิเศษปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รพ.สต.หนองกะป๋และห้วยซ้อง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. (2560). *ครัวเรือนของหมู่บ้านในเขตตำบลหนองกะป๋*
 เพชรบุรี: รพ.สต.หนองกะป๋และห้วยซ้อง อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี.
- เอกรินทร์ กลิ่นหอม. (2553). *การศึกษาความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน*
ในเขตเทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) เชียงราย:
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.